

BEHOVSPROGNOS FÖR SKOLPLATSER I NACKA KOMMUN 2023–2040

UBN 2023/188
2023-09-21

Sammanfattning och slutsatser

Grundskola

Befolkningsökningen i ålder 6-15 år är enligt årets prognos lägre jämfört med föregående årsprognos. Fram till år 2040 väntas befolkningen öka med 4 300 personer och motsvarande ökning var förra året 6 000 personer.

Till år 2040 finns det behov av omkring 4 000 nya grundskoleplatser. Av dessa är 3 200 platser planerade men det behövs planeras för 800 platser till för att tillgodose behoven. Jämfört med föregående års behovsprognos har behovet av grundskoleplatser med totalt 1 200. Det är efterfrågan på platser i årskurs F-6 som inte bedöms tillgodosett med den planering som finns för kommunen till slutet av planperioden.

De olika kommundelarna har mycket varierande behov av nya skolplatser både i antal och vid vilka tidpunkter behoven uppstår. För att möta efterfrågan och befolkningsökningen i kommundelarna är utbyggnadsbehovet cirka 2 700 nya platser för årskurs F-6. Det finns planer om att skapa totalt 1 900 platser men de bedöms inte räcka till. Ytterligare 800 platser behöver planeras för att möta efterfrågan och befolkningsökningen.

Totalt i kommunen finns det ett överskott av skolplatser för årskurs F-6. Det är en svårighet att synkronisera behovet av skolplatser med utbyggnadstakten av bostäder. Det är inte möjligt att bygga skolorna i de sista byggnadsetapperna eftersom det då kommer att råda brist på skolplatser ett antal år. Denna fråga behöver analyseras vidare i samband med att planeringen av bostadsbyggande framskrider.

Behovet av skolplatser i årskurs 7-9 i kommunen är totalt sett tillgodosett ända fram till prognosperiodens slut under förutsättning att planerade 1 300 nya platser skapas under planperioden.

Det är motsägelsefullt att nya platser behövs samtidigt som det finns överskott av platser. Det beror på att efterfrågan skiljer sig mellan kommundelarna och att befolkningen växer i olika takt i de olika områdena.

Behovet av platser i anpassad grundskola har ökat de senaste åren och väntas öka i takt med befolkningsökningen. Idag är efterfrågan större än tillgången till platser. En ny anpassad grundskola väntas starta i Ektorps skola till hösten år 2025. Behovet av platser bedöms därefter vara tillgodosett fram till omkring år 2035.

Sammantaget har det under de senaste åren varit svårt för inflyttande elever till kommunen att få skolplats där de önskar under pågående läsår. Det gäller framför allt elever i årskurs 7-9 och orsaken är ofta kapacitetsbrist. Effekten blir att kundvalet inte fungerar tillfredställande för dessa elever. Om nya platser skapas där efterfrågan finns så leder det sannolikt att kundvalet fungerar bättre.

Gymnasieskola

Befolkningen i ålder 16-18 år väntas inte öka så mycket under planperioden som föregående årsprognos visade.

Antalet gymnasieplatser bedöms vara tillgodosett då nya anordnare löpande etablerar sig och befintliga anordnare utökar programutbudet i Nacka kommun. De senaste läsåren har antalet gymnasieplatser ökat och ytterligare platser väntas under kommande treårsperiod. Utifrån det perspektivet bedöms behovet vara tillgodosett. Dock prognostiseras ett underskott om platser totalt för hela gymnasierregionen.

Det finns begränsade valmöjligheter för elever som vill gå i anpassad gymnasieskola i Nacka. Under våren 2023 var det 70 nackaelever som läste program i anpassad gymnasieskola och av dessa var det 25 elever som studerade på skolor i kommunen och 45 elever studerade på skolor utanför kommunen.

Innehållsförteckning

1.	Bakgrund och förutsättningar.....	4
1.1.	Bakgrund	4
1.2.	Metod.....	5
1.2.1.	Befolkningsprognosen	6
1.2.2.	Uppdelning i sju delområden	6
1.2.3.	Efterfrågan och tillgång på platser.....	7
2.	Behov av skolplatser totalt i hela Nacka	8
2.1.	Anpassad grundskola årskurs 1-9	9
2.2.	Förskoleklass och årskurserna 1-6	9
2.3.	Årskurserna 7-9.....	11
2.4.	Anpassad gymnasieskola	12
2.5.	Gymnasieskola	13
2.5.1.	Regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning	13
3.	Behov förskoleklass och årskurserna 1-6 per kommunal.....	14
3.1.	Boo	14
3.2.	Sicklaön.....	16
3.3.	Fisksätra och Saltsjöbaden.....	18
3.4.	Älta	20
4.	Behov årskurs 7-9 per kommunal	22
4.1.	Boo	22
4.2.	Sicklaön.....	23
4.3.	Fisksätra och Saltsjöbaden.....	24
4.4.	Älta	25

I. Bakgrund och förutsättningar

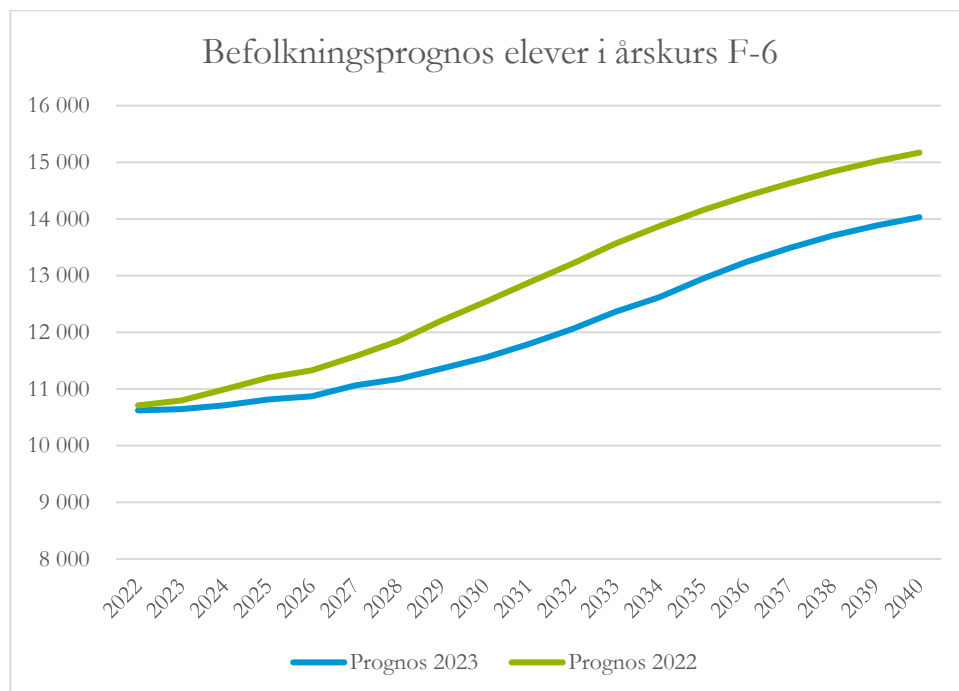
I.1. Bakgrund

Behovsprognosen för skolplatser visar kommande efterfrågan på skolplatser totalt i Nacka och i respektive kommundel.

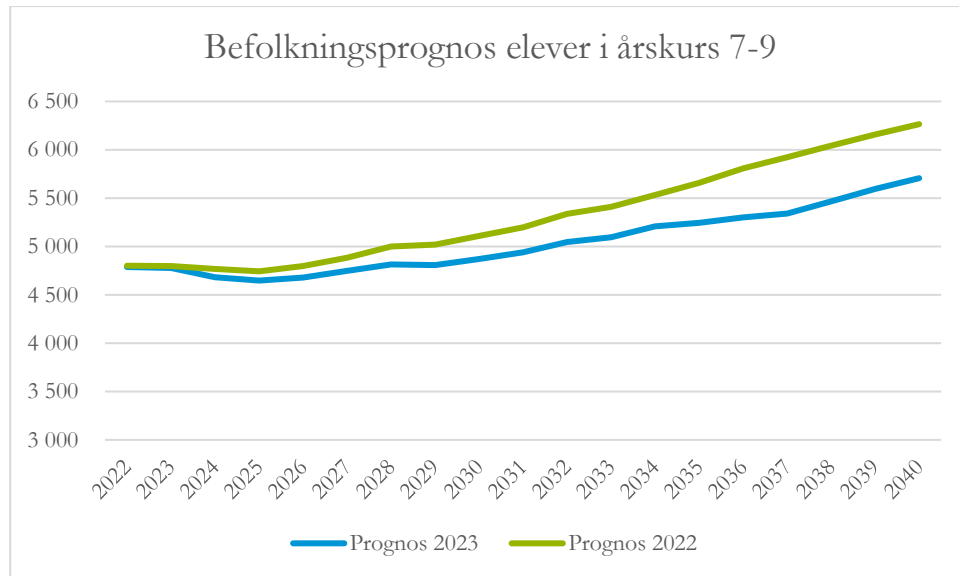
Skollagen ställer krav när det gäller närhet till skolor vilket generellt innebär att plats ska erbjudas i elevens närområde om vårdnadshavare så önskar. Kravet på närhet minskar allt eftersom eleverna blir äldre. Sökmönstret i olika kommundelar kan variera stort beroende på vilka skolor som är attraktiva och var de finns belägna geografiskt. I behovsprognosen har hänsyn tagits till att de som önskar plats nära hemmet ska få rätt till det. Hänsyn har samtidigt tagits till hur elevernas sökmönster ser ut och då särskilt för elever i årskurs 7-9. Äldre elever tenderar att söka sig längre från hemmet.

Behovet av skolplatser har ökat stadigt under de senaste åren. Anledningen är den befolkningsökning som har skett och som kommer att fortsätta att ske i kommunen. Det är främst utbyggnaden av bostäder på västra Sicklaön som påverkar kommande behov skolplatser men även utbyggnaden av bostäder i Orminge centrum, Älta centrum och Fisksätra centrum.

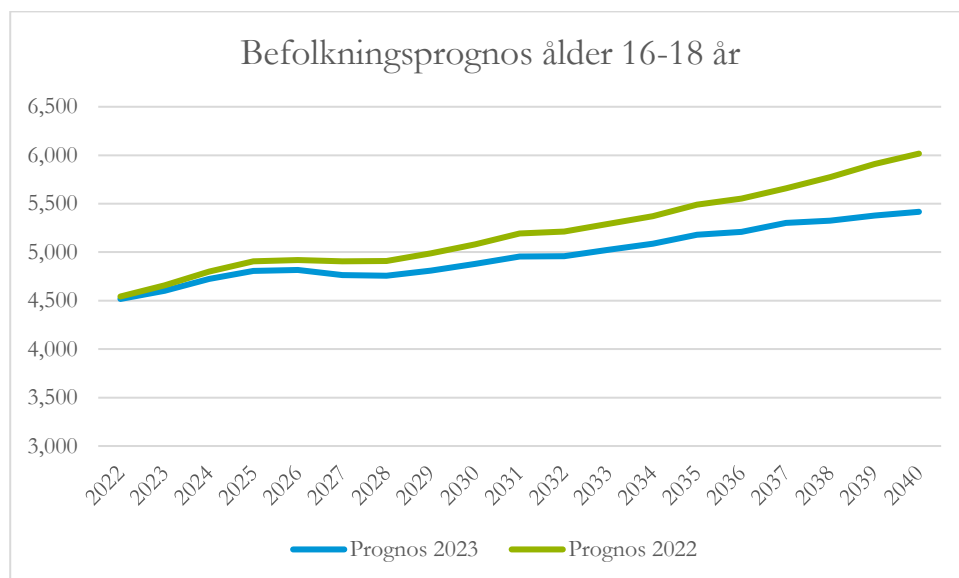
Åldersgruppen 6–12 år beräknas öka med 32 procent vilket innebär 3 400 fler elever till år 2040. Det är en minskning med 1 000 elever jämfört med föregående årsprognos.

Åldersgruppen 13–15 år beräknas öka med 19 procent vilket är en ökning med 900 elever till år 2040. Det är en minskning med 650 elever jämfört med föregående årsprognos.

Åldersgruppen 16–18 år väntas öka med 20 procent vilket är en ökning med 900 personer i gymnasieålder till år 2040. Det är en minskning med 670 personer jämfört med föregående årsprognos. Antalet personer ökar mest i början och i slutet av prognosperioden.

1.2. Metod

Prognosen grundas på följande förutsättningar:

- Befolkningsprognos åren 2023–2040 för kommunens delområden.
- Uppdelning av kommunen i sju delområden.
- Efterfrågan på skola läsar 2022/2023.

I diagrammen som visas är planerade skolplatser angivna som beslutade respektive ej beslutade. I kategorin beslutade ingår enheter där det finns ett beslut om finansiering eller avtal om utbyggnad med en aktör. Orsaken till uppdelningen är att utbildningsenheten anser att det är viktigt att särskilja planerad utbyggnad där beslut är tagna från planerad utbyggnad där beslut ej är fattade eftersom det påverkar planeringsprocessen och säkerheten i prognosen. Då det gäller efterfrågan har hänsyn tagits till hur elevernas sökmönster ser ut.

1.2.1. Befolkningsprognosen

Befolkningsprognosen omfattar åren 2023–2040 och utgår från kommunens befolkning per den 31 december 2022. Grunden för befolkningsprognosen är årlig in- och utflyttning, antalet födda och döda samt antaganden om kommande bostadsbyggande. Befolkningsprognosen tar hänsyn till det framtida bostadsbyggandet under prognosperioden. Det innebär att om det inträffar förskjutningar i tiden av färdigställda bostäder så kommer det att påverka befolkningsutvecklingen och därmed behovet av skolplatser.

Efter det att befolkningsprognosen togs fram under våren 2023 så har läget på bostadsmarknaden fortsatt förändras. Den svenska ekonomin väntas gå in i en lågkonjunktur 2023 som kan vara några år framöver. Stigande bostadsräntor gör att bostadsbyggandet kan bromsas in mer än de förväntade byggplaner som ligger till grund för vårens befolkningsprognos. Utöver det kommer rapporter om att allt färre barn föds. Sammantaget är det här faktorer som påverkar befolkningsprognosen i kommunen åren framöver.

1.2.2. Uppdelning i sju delområden

Nacka kommun har delats in i sju geografiska delområden.

- Västra Sicklaön
- Östra Sicklaön
- Norra Boo
- Södra Boo
- Fisksätra
- Saltsjöbaden
- Älta

Uppdelningen syftar till att klargöra skillnader i efterfrågan och platstillgången för grundskola mellan olika delområden. Indelningen av de geografiska områdena bygger på nyckelkodsområden¹. Det innebär att ett område kan ha underskott på skolplatser men att efterfrågan kan vara tillgodosedd om eleverna väljer skola i en annan kommun. Respektive delområde redovisas i avsnittet Behovsprognos per delområde. Denna rapport redovisar behoven av platser utifrån skollagens

¹ Befolkningsstatistik för delområden i en kommun.

krav på närhet och samtidigt tas hänsyn till elevernas sökmönster som det ser ut idag.

1.2.3. Efterfrågan och tillgång på platser

Antalet skolplatser beräknas utifrån de uppgifter anordnaren lämnar om sin maximala kapacitet. Vid kapacitetsbedömningen tas hänsyn till om fristående anordnare tar emot en betydande andel elever från andra kommuner. Maximalt antal skolplatser är för vissa skolor inte detsamma som nuvarande antal elever. Exempelvis har några skolor lokalyta som möjliggör att de kan ta emot fler elever än vad som de gör idag. De fristående skolorna i Nacka tillämpar syskonförtur och kötid som antagningskriterier vilket innebär att närhet inte ger företräde till dessa skolor. Viktor Rydbergs skola i Fisksätra är dock ett undantag då de tillämpar närhetsprinciper.

Var eleverna väljer skola har också betydelse för platsbehovet i en kommun. Väljer många elever att gå i skola utanför sin kommun så påverkar det behovet av platser. Utbildningsenheten följer elevernas val av skola i förhållande till deras folkbokföringsadress. Det är viktigt att följa elevernas valmönster kontinuerligt eftersom dessa snabbt kan förändras samt för att det ska finnas ett utbud som möter efterfrågan. Föreliggande prognos utgår som tidigare påpekats från skollagens krav på närhet men i beskrivningen till behoven i varje kommun redogörs för elevernas valmönster. Tabellerna nedan visar var elever går i skola utifrån vilken kommun som de är folkbokförda i.

Elevers geografiska skolplacering i förskoleklass och årskurs 1–6 utifrån folkbokföringsort, andel elever (%)

Kommundel	Egen kommun	Utanför egen kommun i Nacka	Utanför Nacka	Totalt
Boo	89	8	3	100
Sicklaön	89	5	6	100
Fisksätra	26	67	7	100
Saltsjöbaden	92	6	2	100
Älta	88	6	6	100

I jämförelse med förra årets utfall så har andelen elever folkbokförda i Fisksätra som går i skola i Fisksätra har ökat från 21 procent till 26 procent. Anledningen är att Viktor Rydberg skola öppnade läsåret 2021/2022 i Fisksätra. Skolan är den enda skolan i Fisksätra och erbjuder inte ännu alla årskurser. Det innebär att elever i Fisksätra för närvarande inte har möjlighet att välja årskurserna 7–9 i sin kommun. I Boo har andelen elever som väljer skolor i egna kommunen minskat med 3 procentenheter jämfört med förra årets utfall. I övriga kommuner är det endast små förändringar vid jämförelse med förra årets utfall.

Elevers geografiska skolplacering i årskurs 7–9 utifrån folkbokföringsort, andel elever (%)

Kommundel	Egen kommunedel	Utanför egen kommunedel i Nacka	Utanför Nacka	Totalt
Boo	76	18	6	100
Sicklaön	85	4	11	100
Fisksätra	0	86	14	100
Saltsjöbaden	82	13	5	100
Älta	55	29	16	100

Andelen elever i årskurs 7-9 väljer i högre utsträckning att söka sig till andra kommundelar jämfört med elever i lägre årskurser. I Älta valde 55 procent att gå i skola i den egna kommundelen. Sökmönstret kan ändras under kommande år då nya Stavsborgsskolan står klar till hösten med plats för fler elever. I Boo är läget oförändrat men på Sicklaön och Saltsjöbaden är det 3-4 procent högre andelar som valt skola utanför kommundelen jämfört med föregående år.

2. Behov av skolplatser totalt i hela Nacka

Befolkningen i årskurs F-9 beräknas öka med 4 300 elever fram till år 2040 och motsvarande siffra var 6 000 elever i föregående årsprognos.

För att möta befolkningsökningen visar prognosen att det finns behov av totalt 4 000 nya grundskoleplatser för årskurserna F-9 till år 2040. Motsvarande siffra var förra året 5 200 platser. Det innebär att behovet av nya platser i grundskola har minskat med 1 200 platser för planperioden jämfört med förra årets prognos. Främsta orsaken är att befolkningen inte beräknas öka så mycket som tidigare prognos visat.

En grundförutsättning för att kundvalet ska fungera är att det finns tillräckligt med skolplatser så att elever har möjlighet att välja skola som de önskar. Det förutsätter en god tillgång på platser. Det ställer dessutom krav på flexibla lösningar för att möta både ökad och minskad efterfrågan över tid.

I nuläget finns det 128 nackaelever inskrivna i anpassad grundskola. Av dessa är det 110 elever som är inskrivna i anpassad grundskola i Nacka kommun. Resterande 18 elever läser integrerat i vanliga grundskolor eller är inskrivna i skolor utanför kommunen.

Antalet gymnasieplatser bedöms tillgodosett under perioden tack vare att nya anordnare etablerar sig i Nacka kommun.

Nacka kommun erbjuder endast ett av totalt nio nationella program inom anpassad gymnasieskola och så har det varit under några år. Det innebär att det finns begränsade valmöjligheter för elever som vill gå i anpassad gymnasieskola i Nacka.

2.1. Anpassad grundskola årskurs 1-9

Det är cirka 125 nackaelever som läser i anpassad grundskola. Av dessa går cirka 110 elever i skolor i Nacka kommun. Resterande läser i skolor utanför kommunen.

Det finns stort behov av fler platser för elever i anpassad grundskola. I kommunen finns totalt cirka 120 platser i anpassad grundskola och idag finns lika många inskrivna. Av dessa är det cirka 10 elever som är folkbokförda i andra kommuner. Med andra ord är det idag fullt i kommunens anpassade grundskolor. Omkring 18 elever läser integrerat i vanliga grundskolor eller är inskrivna i skolor utanför kommunen.

Till hösten år 2025 planeras en anpassad grundskola starta i kommunal regi i Ektorps skola med plats för cirka 20 elever i årskurs 1-9. Det gör att behovet av platser i anpassad grundskola bedöms tillgodosett under de efterföljande cirka 10 åren.

2.2. Förskoleklass och årskurserna 1–6

Befolkningen i ålder 6-12 år väntas växa med 3 400 personer i kommunen till år 2040.

De olika kommundelarna har mycket olika behov av nya skolplatser både i antal och vid olika tidpunkter. För att tillgodose kommundelarnas utbyggnadsbehov behövs det totalt cirka 2 700 nya skolplatser fram till år 2040. Det inkluderar det behov av överskott på platser som behöver finnas på Sicklaön för att möta efterfrågan från övriga kommundelar.

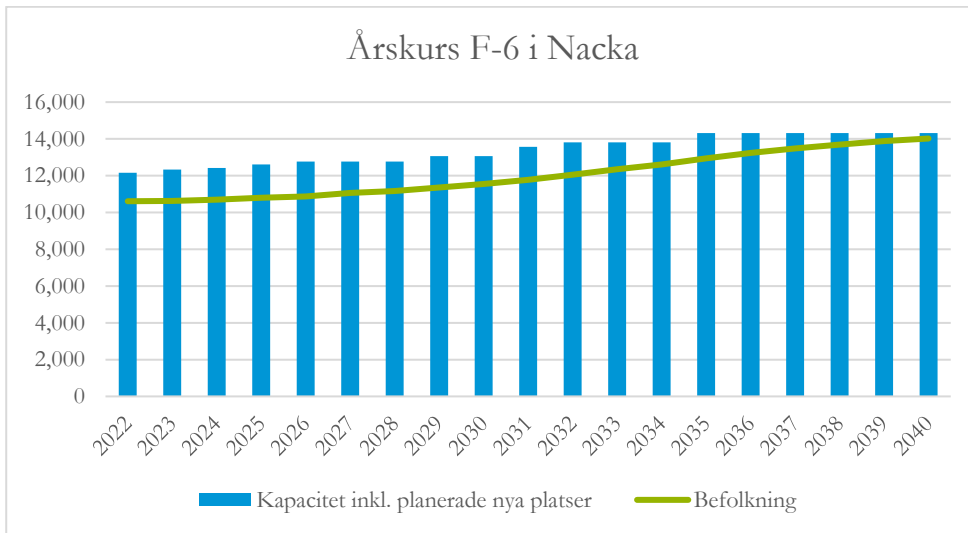
Nya skolenheter eller utökning av skolplatser planeras i alla kommundelar förutom i Älta, Fisksätra och Saltsjöbaden. Efterfrågan på platser i årskurs F-6 är inte tillgodosedd med den planering som finns för Nacka totalt fram till år 2040. Ytterligare 800 platser behöver skapas på västra Sicklaön, i norra Boo och i viss mån Älta.

I dag finns det totalt sett i kommunen ett överskott om totalt cirka 1 500 platser. Trots detta behöver 800 platser skapas då befolkningen växer i kluster och efterfrågan väntas bli stor i kommundelar där det saknas skolplatser. Tar man hänsyn till att skapa ytterligare 800 platser så beräknas överskottet minska till cirka 1 100 platser i slutet av planperioden.

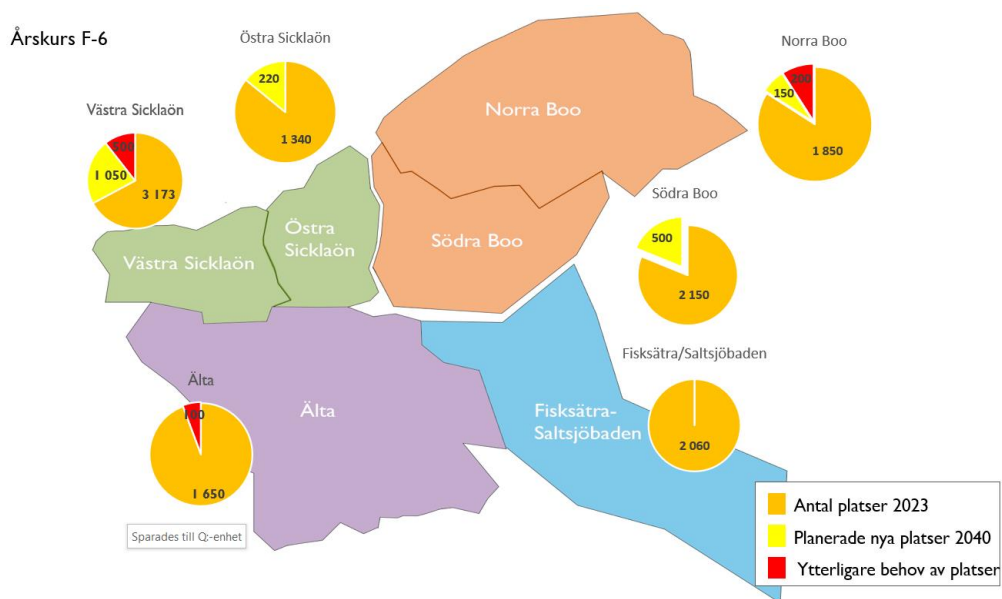
Det är svårt att synkronisera behovet av skolplatser med utbyggnadstakten av bostäder. Det är inte möjligt att bygga skolor i den sista byggetappen eftersom det då kommer att råda brist på platser ett antal år. Det är inte heller lämpligt att bygga skola i ett tidigt skede eftersom det då kommer att uppstå ett överutbud på platser. Ett visst överutbud måste accepteras annars kommer ett antal elever att stå utan skolplats.

Det har under de senaste åren varit svårt för elever som flyttar till kommunen under pågående läsår att få skolplats där de önskar. Det gäller främst Sigfridsborgskolan, Älta skola och Eklidens skola.

Idag finns det en överkapacitet om cirka 1 500 platser. I nedanstående diagram visas befolkningen för årskurs F-6 samt planerad kapacitet under planperioden. För att kapaciteten ska möta behovet i några områden som finns så behövs ytterligare totalt 800 platser planeras i norra Boo, västra Sicklaön och Älta.

Antal grundskoleplatser F-6 år 2023 och behov av platser till och med år 2040

2.3. Årskurserna 7–9

Befolkningen i åldersgruppen beräknas öka med drygt 900 elever fram till år 2040. Förra året visade befolkningsprognosen att ökningen skulle bli nästan 1 500 elever till år 2040, så ökningen väntas inte bli lika kraftig som tidigare prognostiserats.

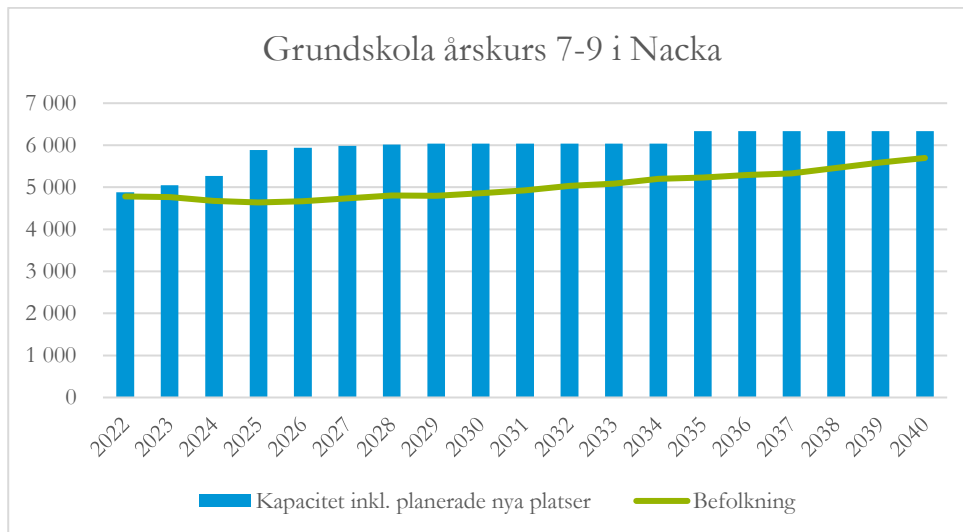
Vid ingången av år 2023 fanns en kapacitet om nästan 5 000 platser vilket var knappt 100 platser fler än befolkningen i ålder 13-15 år. Det är en mycket liten marginal.

Fram till år 2040 finns planer om att kunna skapa drygt 1 300 platser för att kunna möta elevökningarna för årskurs 7-9. Om det görs så beräknas det uppstå ett överskott av platser men till år 2040 väntas överkapaciteten ha sjunkit till omkring 600 platser.

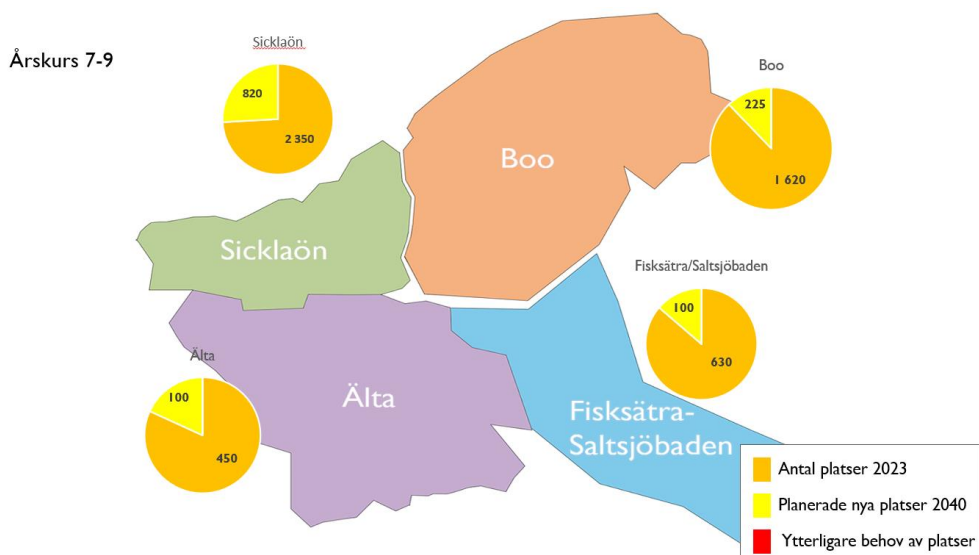
Föregående årsprognos visade på ett behov av 2 000 nya platser. Anledningen till den stora skillnaden i prognoserna är främst att antal elever 13-15 år väntas bli färre jämfört med förra årets prognos. Förra årets prognos visade på att antal elever skulle öka med 1 500 elever men årets prognos pekar mot en elevökning om 900 elever vilket innebär totalt 5 700 elever till år 2040.

Det är motsägelsefullt att nya platser behövs samtidigt som det finns ett överskott på platser. Förklaringen är att efterfrågan skiljer sig mellan de olika kommundelarna. Hänsyn tas till elevernas sökmönster i planeringen av framtida platser.

Behovet av skolplatser i årskurs 7–9 totalt i kommunen är tillgodosett ända fram till prognosperiodens slut om planerat antal platser skapas.

Antal grundskoleplatser 7–9 år 2023 och behov av platser till och med år 2040

2.4. Anpassad gymnasieskola

Nacka kommun erbjuder endast ett av totalt nio nationella program samt individuellt program inom anpassad gymnasieskola och så har det varit under några år. Det innebär att det finns begränsade valmöjligheter för elever som vill gå i anpassad gymnasieskola i Nacka. Det finns endast nationellt gymnasieprogram i anpassad gymnasieskola i kommunal regi i Nacka. Det tre skolor i kommunen som anordnar anpassad gymnasieskola är Björknäs anpassade gymnasieskola, Myrsjö anpassade gymnasieskola och Nacka anpassade gymnasieskola.

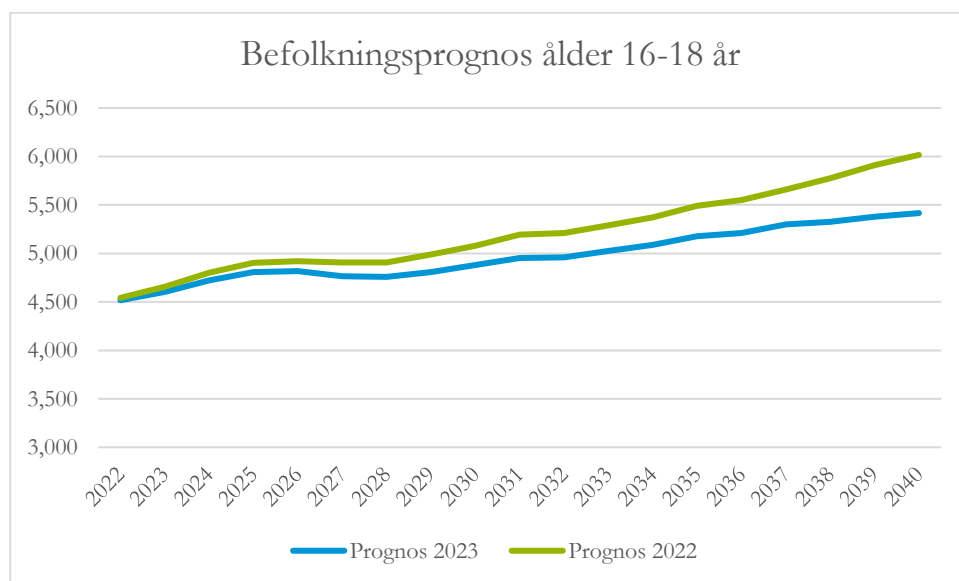
Under läsåret 2022/2023 var det 70 nackaelever som gick i anpassad gymnasieskola och av dessa var det 25 elever som studerade på skolor i kommunen och 45 elever studerade på skolor utanför kommunen.

2.5. Gymnasieskola

Det finns cirka 4 600 ungdomar i gymnasieålder och de väntas öka med cirka 900 fram till år 2040, motsvarande siffra i förra årets prognos var 1 500 elever. De senaste läsåren har antalet gymnasieplatser ökat i kommunen.

Antalet gymnasieplatser bedöms vara tillgodosett då nya anordnare löpande etablerar sig och att befintliga anordnare utökar programutbudet i Nacka kommun. Från hösten 2023 kommer YBC komma att utöka sin skola från dagens 630 platser till närmare 1000 platser under kommande tre läsår. Till läsår 2023/2024 väntas fler platser tillkomma då ett par befintliga skolor har ansökt om att starta nya program.

Det ökade behovet av platser i hela stockholmsregionen visar dock på ett underskott då det gäller utbudet av högskoleförberedande program i dagsläget.

2.5.1. Regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning

Riksdagen har beslutat om ändringar i skollagen. Lagen kommer att ställa krav på att kommuner samverkar och väger in arbetsmarknadens behov när utbildningar inom gymnasieskolan och komvux på gymnasial nivå planeras, dimensioneras och erbjuds. Skolverket har nu i uppdrag att ta fram regionala planeringsunderlag som stöd för huvudmäns planering, dimensionering och erbjudande av utbildning.

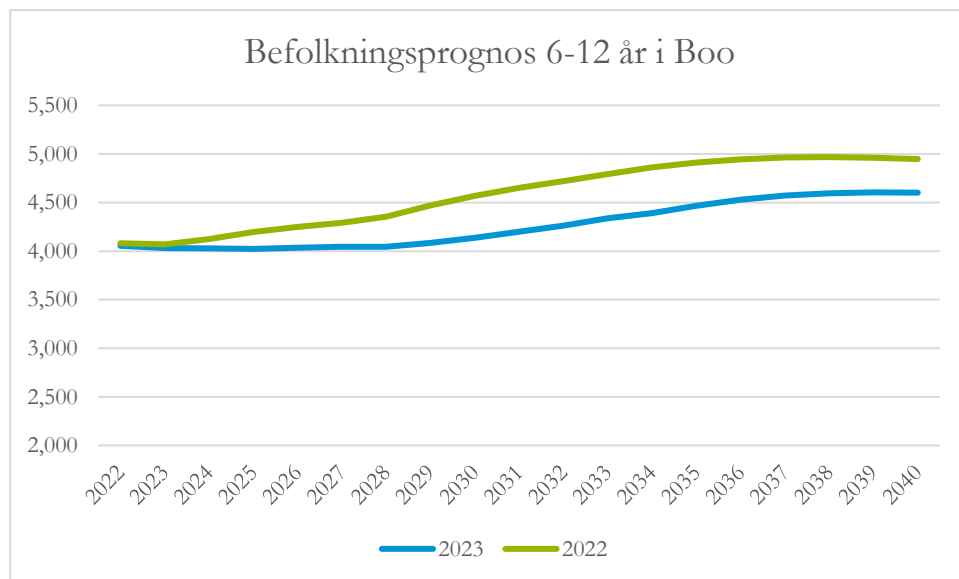
Lagändringarna började gälla den 1 juli 2023 och tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas 2025 (den 1 januari för komvux respektive den 1 juli för gymnasieskolan).

Dimensionering och fördjupad samverkan mellan kommuner kan leda till både kostnader och besparingar. Kommunernas arbete med planering och dimensionering av utbildningarna ska enligt förslaget genomföras i samverkan med andra kommuner.

3. Behov förskoleklass och årskurserna 1–6 per kommunedel

3.1. Boo

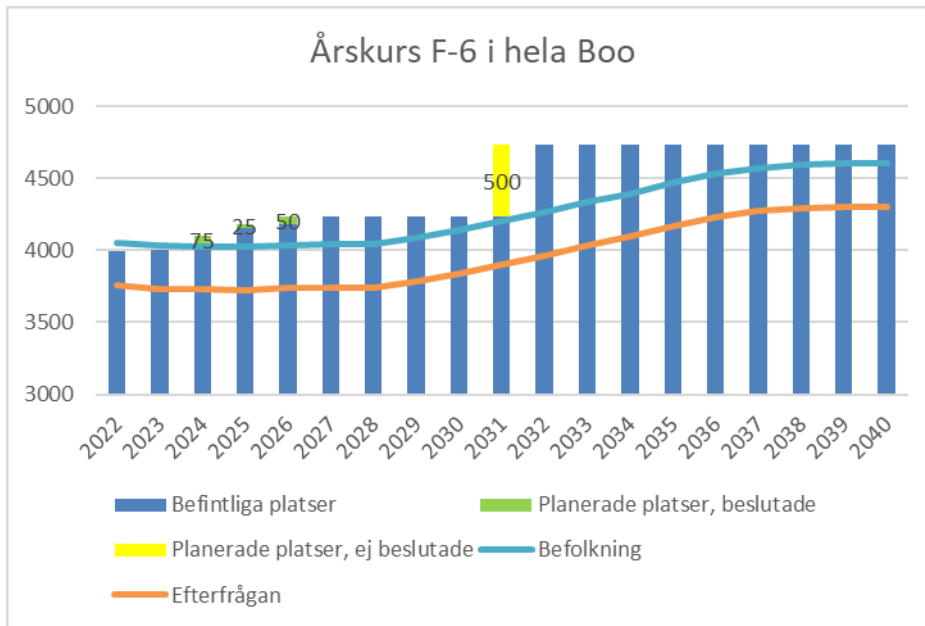
Antalet 6–12-åringar väntas oförändrat till omkring år 2029 då befolkningen ökar successivt med cirka 550 elever till år 2040. Befolkningsökningen har minskat jämfört med föregående prognos med 250 elever. Ökningen av elever kommer framför allt att ske i Ormingeområdet och Gustavsviksområdet där nybyggnation planeras.

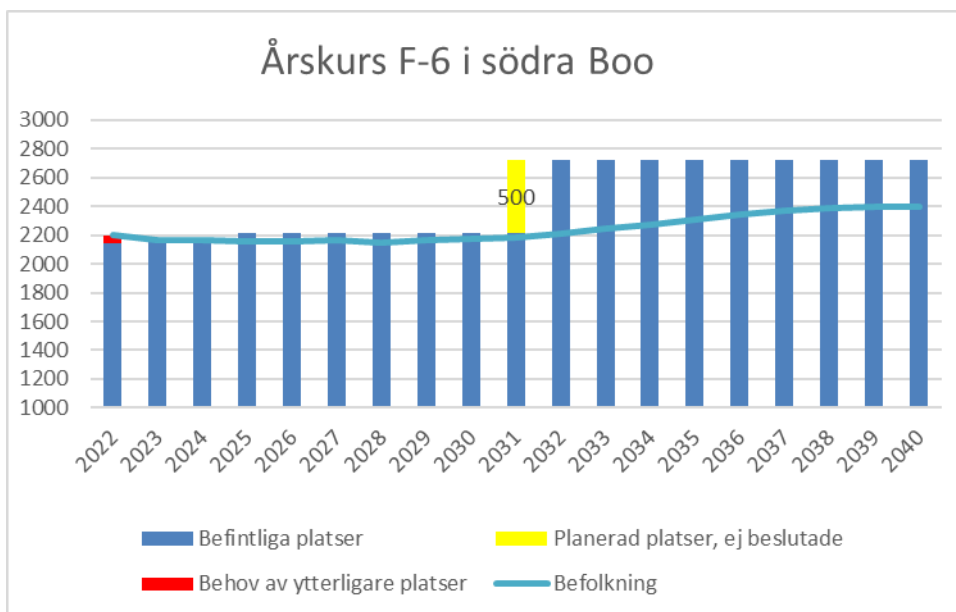
Då den nya skolan Nordic International School öppnar i norra Boo för årskurs 4-9 hösten 2023, är utbudet av platser i nivå med antal folkbokförda elever i området kommande läsår. När hänsyn tas till efterfrågan av platser i området så har området ett överskott av platser, då det finns elever som väljer skolor utanför Boo. Antal platser i området anses tillgodosett fram till omkring år 2031 och därefter är det planlagt för en ny skola vid Dalkarsängen. Det finns inga beslut tagna ännu men den nya skolan på Dalkarsängen ingår i prognosen. När skolan på Dalkarsängen kan tas i bruk är osäkert då tidplanen för detaljplanen och stadsbyggnadsprojektet är osäker. Då befolkningsökningen framför allt väntas ske i Orminge i norra Boo så är det där som fler skolplatser behöver skapas. Från och med år 2032 beräknas det finnas ett underskott av platser i norra Boo och till år 2040 väntas underskottet ha växt till omkring 200 platser. I planprogrammet för

Orminge omnämns en utbyggnad av Orminge skola som en lösning för att möta det behov av skolplatser som nybyggnationen genererar.

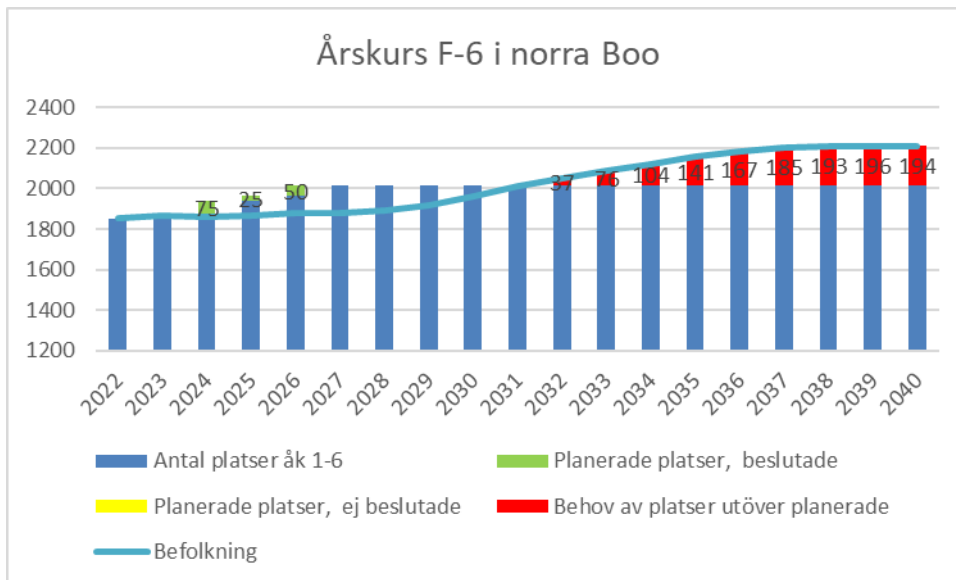
Nedanstående diagram visar kapacitet, behov och efterfrågan som gäller hela Boo. De få platser som ses i de gröna staplarna avser platser i nystartade Nordic International School i centrala Orminge. De planerade platserna med gult avser planerad men ej beslutad skola vid Dalkarsängen. I diagrammet ses det totala behov av platser för elever som bor i Boo.

Nedanstående diagram visar kapacitet, behov och efterfrågan som gäller södra Boo.

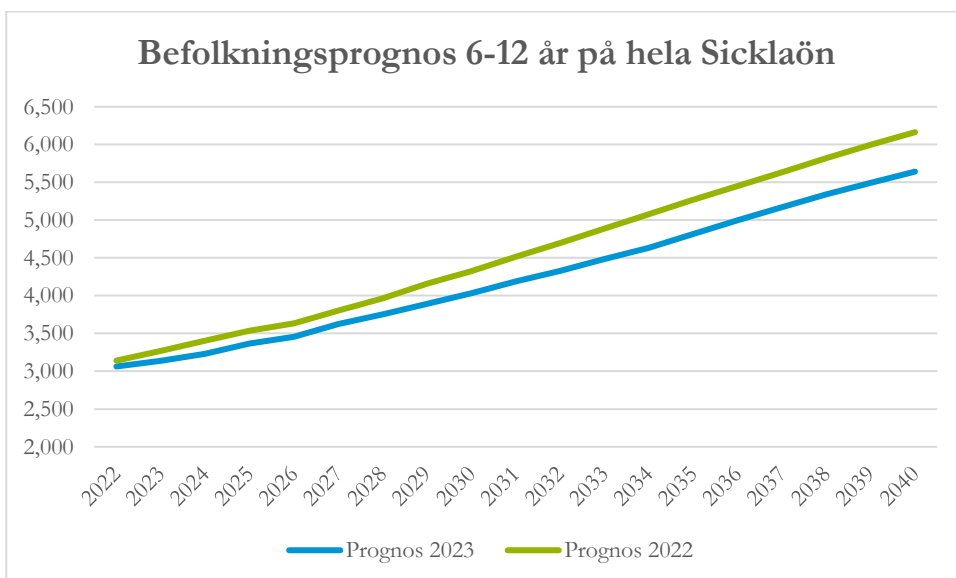

Nedanstående diagram visar kapacitet, behov och efterfrågan som gäller norra Boo.

3.2. Sicklaön

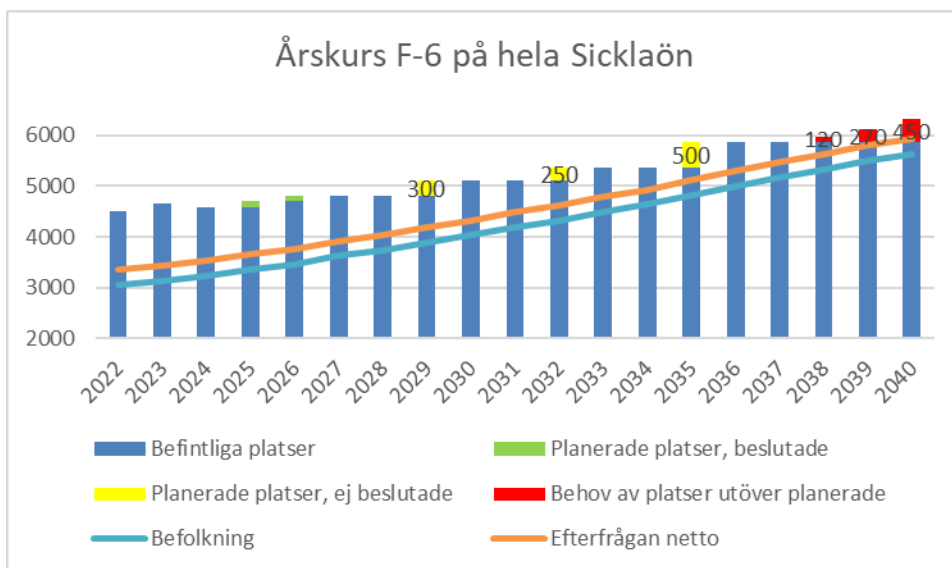
Befolkningen i åldersgruppen 6–12 år väntas nästan fördubblas under prognosperioden. Befolkningsökningen sker nästan uteslutande på västra Sicklaön och endast en marginell ökning väntas ske på östra Sicklaön. Detta ställer stora krav på utbyggnad av skolplatser på västra Sicklaön.

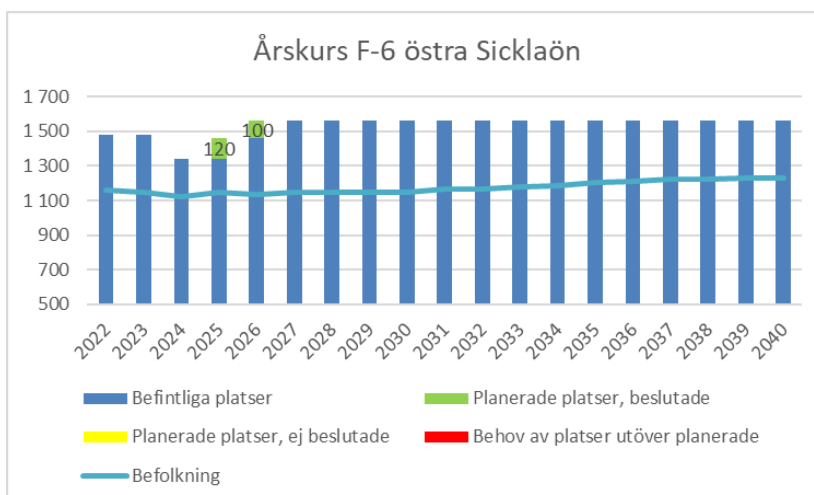
På Sicklaön finns ett stort utbud av skolplatser under prognosperioden. I beaktande måste tas att skolorna på Sicklaön även efterfrågas av elever från andra kommundelar och andra kommuner. Det innebär att det behöver finnas ett överskott av platser då efterfrågan är högre jämfört med antal folkbokförda i

området. I dag finns det cirka 600 nackaelever i årskurs F-6 som inte är bosatta på Sicklaön men är inskrivna i skolor belägna på Sicklaön. Samtidigt är det omkring 300 elever som är bosatta på Sicklaön som idag väljer skolor utanför kommundelen. Det innebär att det finns en nettoefterfrågan från nackaelever som är 300 elever fler än befolkningen i kommundelen.

Söktrycket är högt på skolorna i västra området och det kommer att öka i takt med att befolkningen väntas öka där. Det överutbud som beräknas finnas under planperioden berör skolor belägna på östra Sicklaön där söktrycket idag är lågt. Då befolkningen inte väntas öka i östra Sicklaön så riskerar ett överutbud att kvarstå.

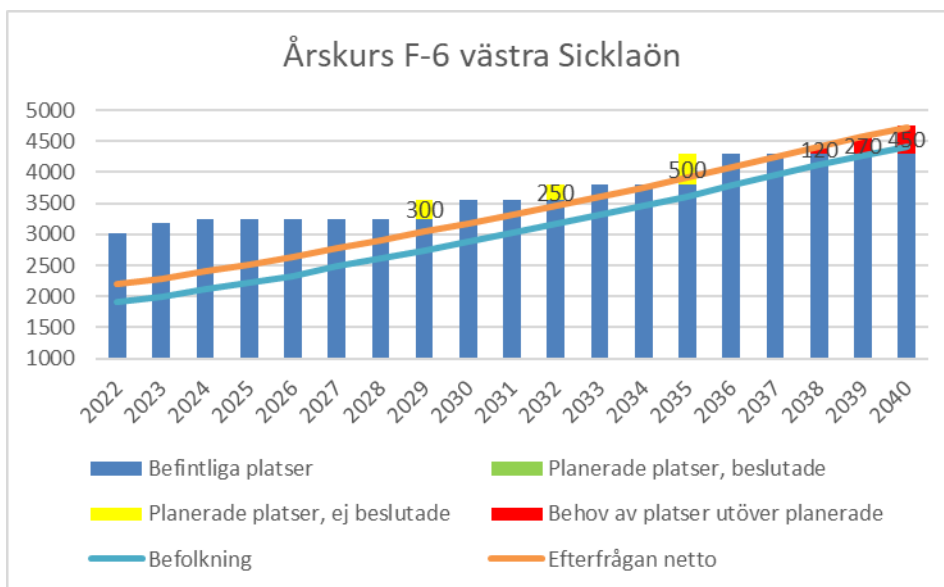

När Sicklaön delas upp i två delområden, det vill säga östra respektive västra Sicklaön, så ser bilden olika ut för de två delområdena. Ett överskott om cirka 400 platser prognostiseras på östra Sicklaön efter att Saltsjö-Duvnäs skola minskar sin kapacitet till år 2024, att nya Ektorps skola tas i bruk år 2025 och nya Borgvalla skola står klar år 2026. Under läsåret 2022/2023 var det cirka 970 elever inskrivna i skolor för årskurs F-6 på östra Sicklaön.

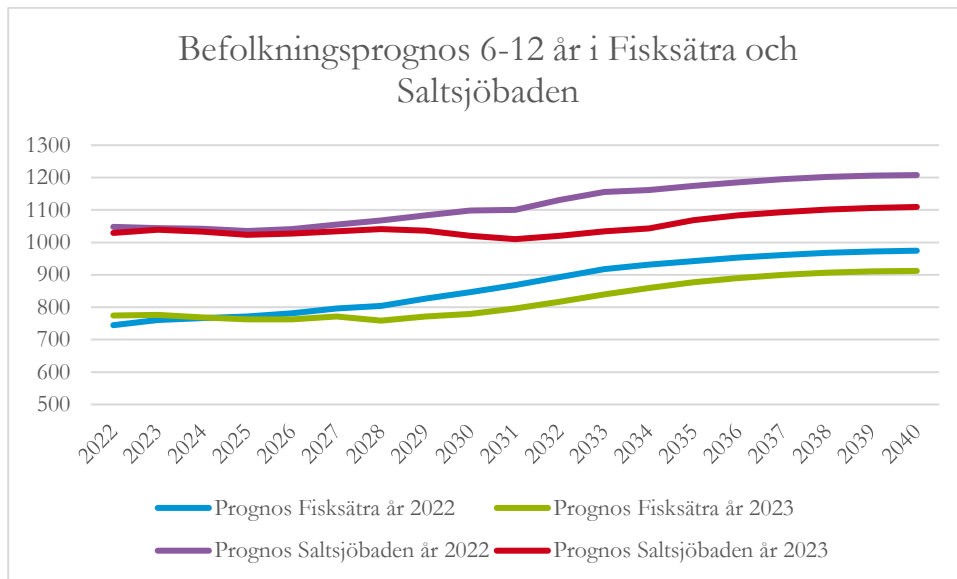
På västra Sicklaön beräknas befolkningen i åldern 6-12 år mer än dubbleras till slutet av planperioden. I dagsläget finns ett överskott av platser och det beror till stor del på att två skolor är relativt nyetablerade i området och är under uppstart. Det är Jensen Education i Sickla och Idrottsgrundskolan i Nacka strand. Behov av fler platser väntas uppstå omkring år 2028 för att elever från andra kommundelar ska kunna beredas skolplats i området.

Bedömningen görs att det är omkring 300 elever fler än befolkningen på västra Sicklaön som är inskrivna i skolor belägna på västra Sicklaön. Om inskrivna elever från andra områden skulle bli oförändrat under planperioden jämfört med idag, så behövs ytterligare platser skapas från omkring år 2037. Den övre linjen i diagrammet nedan syns det totala behov som bedöms om efterfrågan av boende utanför området skulle vara densamma som idag. Det som kan påverka söktrycket är bland annat platstillgången i omkringliggande kommunområden, utbud och hur populära skolorna är för eleverna. Om hänsyn tas till efterfrågan så behöver omkring 4-500 fler platser skapas i området till omkring år 2040.

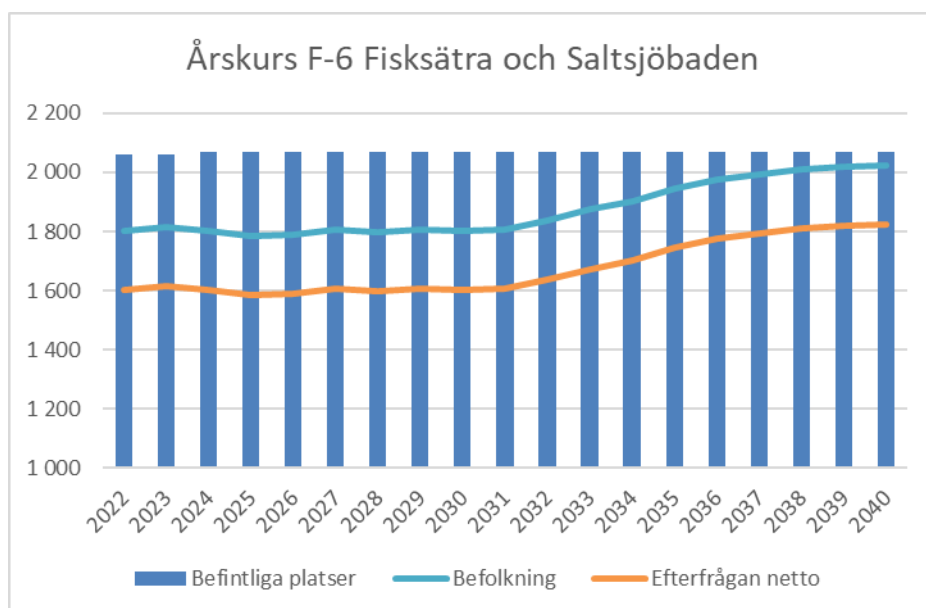
3.3. Fisksätra och Saltsjöbaden

Antalet elever i åldern 6–12 år i Fisksätra och Saltsjöbadens kommundel väntas öka med totalt drygt 200 elever till år 2040. Motsvarande siffra i förra årets prognos var 350 elever. Ökningen väntas ske under den senare halvan av prognosperioden.

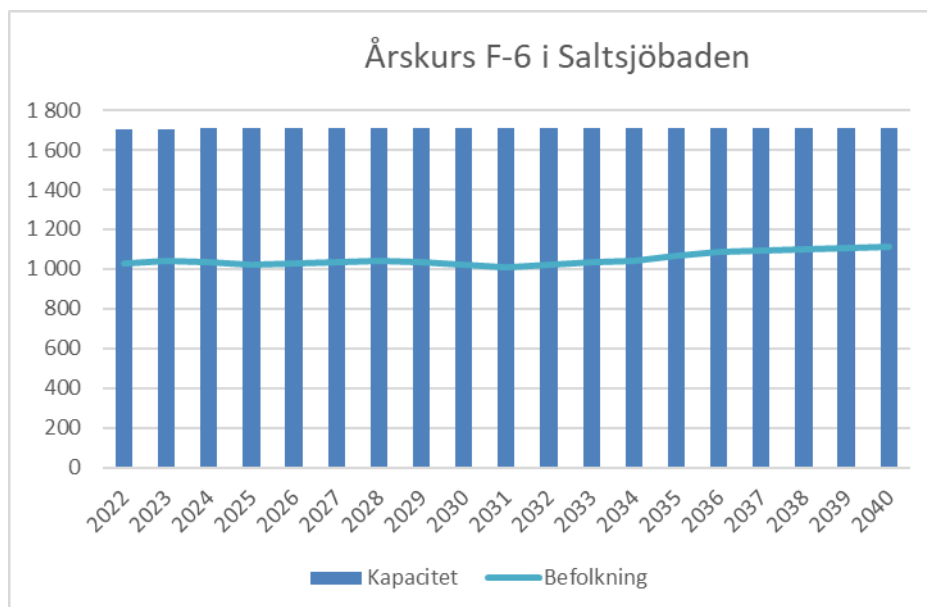
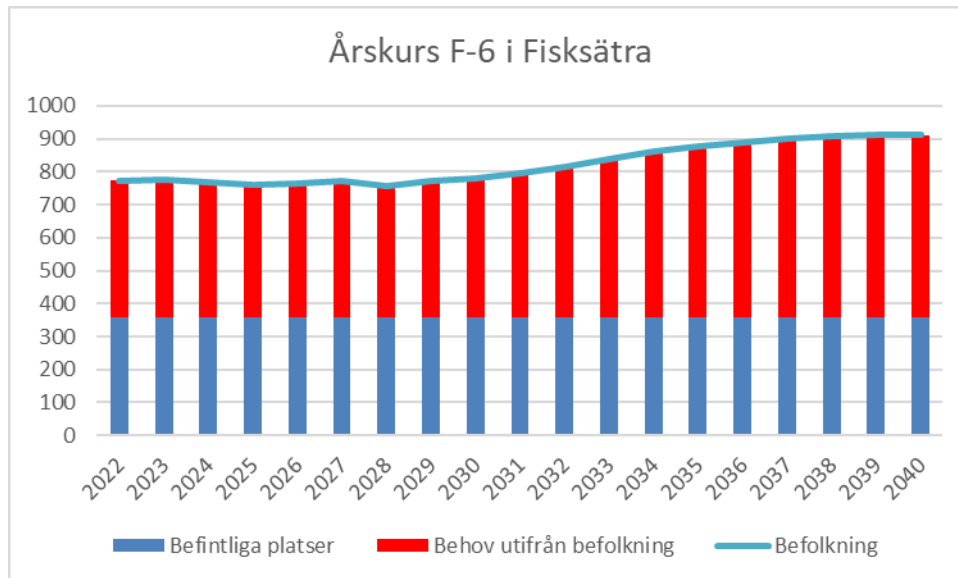

Då Fisksätra och Saltsjöbaden ses som ett område, finns det tillräckligt med skolplatser i området ända fram till prognosperiodens slut. Det är många elever som väljer att gå i skola i Saltsjöbaden och därför är det av värde att se utbud och behov av elevplatser för dessa områden sammantaget. Andelen elever som väljer att gå i skola i Fisksätra väntas öka kommande år och orsaken är att Viktor Rydbergs skola i Fisksätra som startade höstterminen 2021 håller på att bygga upp sin verksamhet. Viktor Rydbergs skola är den enda skolan för årskurs F-6 i Fisksätra. Förra årets prognos visade att ett mindre underskott av platser skulle uppstå i slutet av planperioden. I årets befolkningsprognos har befolkningsökningen dämpats och därför väntas nu nuvarande kapacitet att räcka för området som helhet.

Då hänsyn tas till att elever i området väljer skolor i utanför kommundelen så bedöms efterfrågenettot till omkring 200 platser färre jämfört med befolkningskurvan.

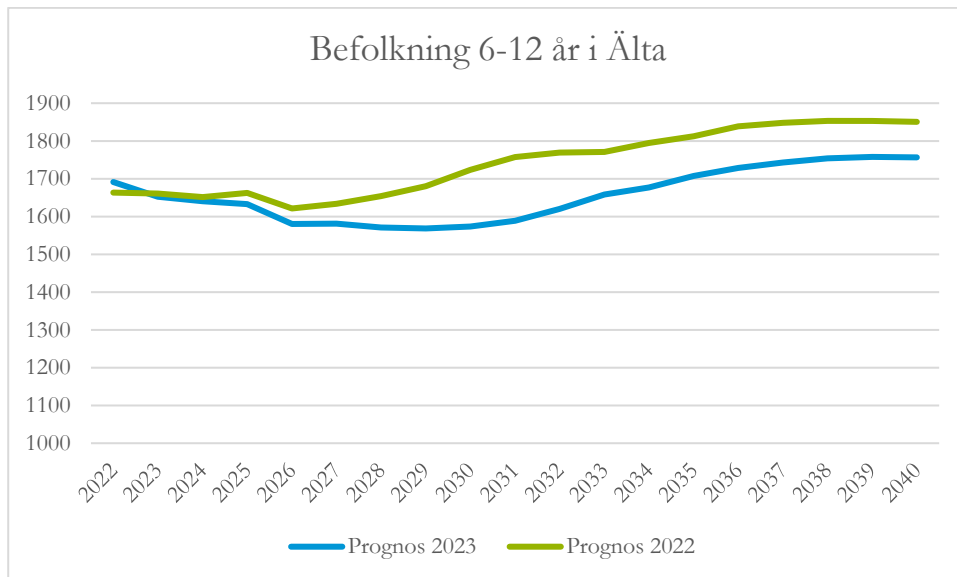

Om området bryts upp i två delar, ett för Fisksätra och ett för Saltsjöbaden så ser antalet befintliga platser jämfört med befolkningen i området ut enligt nedanstående två diagram.

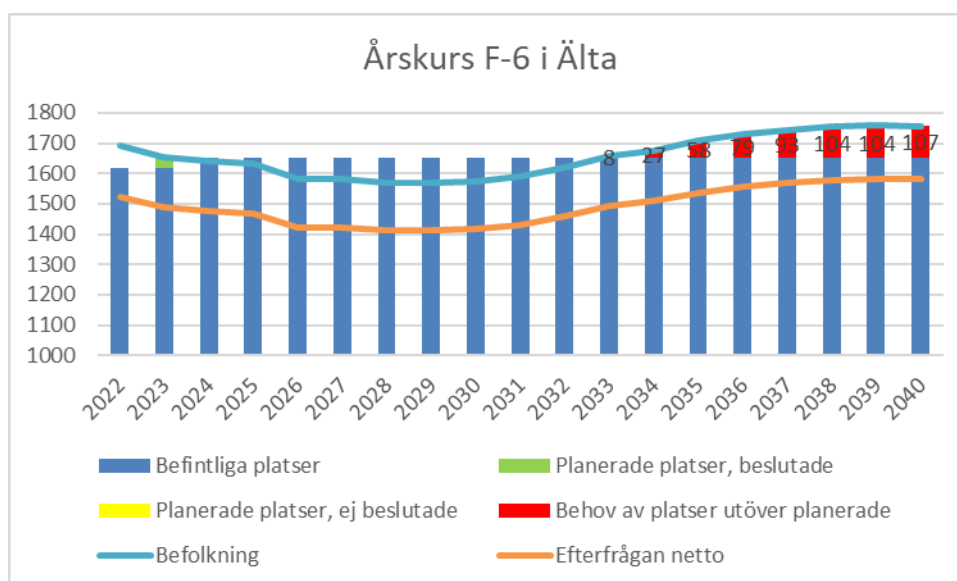

3.4. Älta

Antalet elever i åldersgruppen beräknas minska med cirka 120 elever fram till år 2030 enligt årets befolkningsprognos. Därefter sker en ökning av elever till och med år 2040. I slutet av planperioden bedöms antal elever ha ökat med cirka 65 elever jämfört med dagens nivå, vilket är 100 färre jämfört med föregående årsprognos.

Efterfrågan på skolplatser i årskurs F-6 beräknas minska något de kommande åren. För att möta det kommande behov av ytterligare skolplatser som genereras av bostadsutbyggnaden i Älta centrum har Stavsborgsskolan fått nybyggda lokaler med cirka 150 fler platser till hösten 2023. I diagrammet nedan så har hänsyn tagits till att Dibber grundskola har lagts ner till sommaren 2023 som hade en kapacitet om 120 platser. Nettoeffekten av detta blir att Älta får 30 fler platser. Mot slutet av prognosperioden väntas ett mindre underskott på platser att finnas i relation till befolkningen. I dag är det cirka 12 procent av eleverna i målgruppen som väljer skolor utanför Älta. I diagrammet nedan beräknas efterfrågan netto till 90 procent av befolkningen i området. Om den andelen håller över tid så bedöms antal skolplatser i området att räcka till under planperioden.

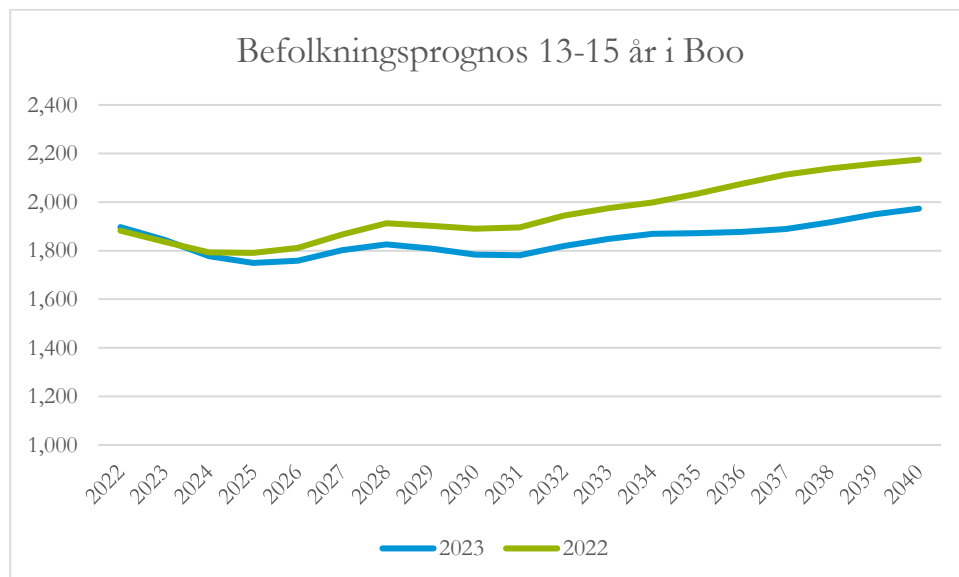

4. Behov årskurs 7–9 per kommundel

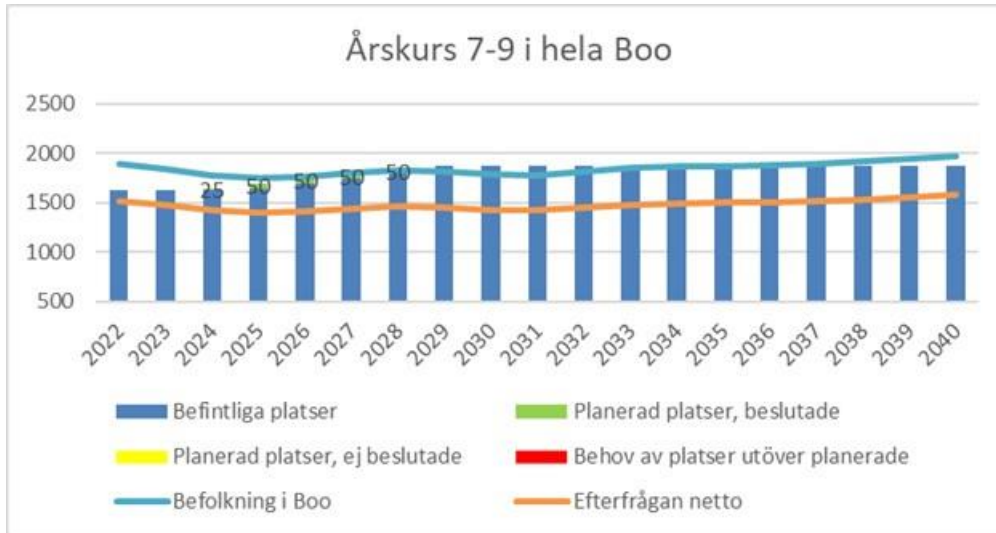
Valet av skola till årskurs sju visar på ganska stor rörlighet inom kommunen och då framför allt in mot Nackas centrala delar. I följande avsnitt redovisas bland annat befintliga platser, planerade beslutade platser, platser som är planerade men inte beslutade. I varje avsnitt beskrivs även prognostiserade förändringar befolkning samt hur efterfrågan ser ut netto. Efterfrågan netto tar hänsyn till hur stor andel av eleverna i kommundelen som brukar söka skolor utanför den egna kommundelen samt hur många elever som kommer från andra kommunelar eller andra kommuner.

4.1. Boo

Antalet 13–15-åringar kommer att öka med cirka 75 elever under perioden vilket är 225 färre jämfört med föregående års befolkningsprognos. Ökningen väntas ske i norra Boo.

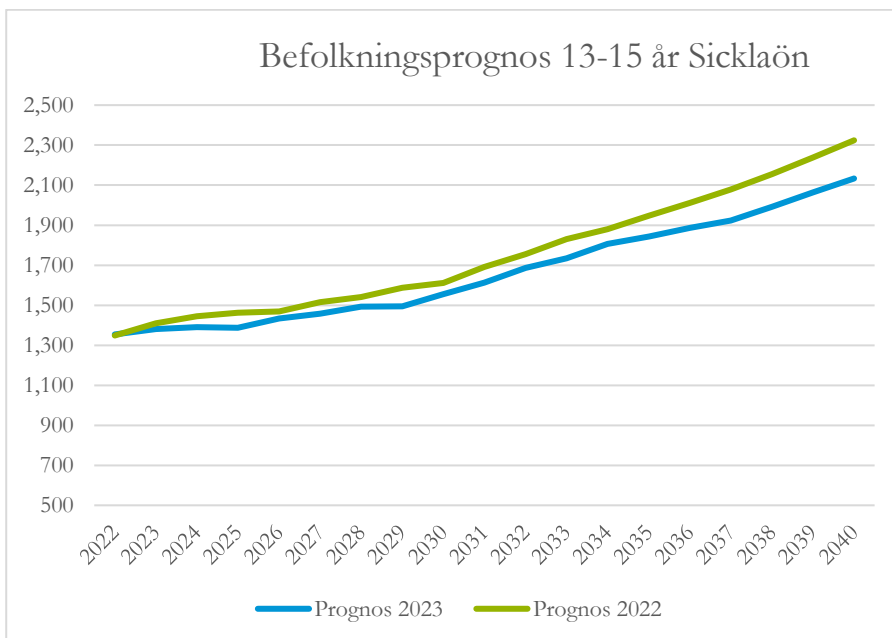

Nya skolan Nordic International School startar i Orminge till hösten 2023, vilket innebär fler platser för årskurs 7-9 i Boo. Prognosen visar att efterfrågan först beräknas minska men i slutet av planperioden väntas det ha ökat en aning jämfört med idag. Under de senaste åren har cirka 24 procent av eleverna som är bosatta i Boo valt skolor utanför kommundelen. Samtidigt finns det elever från andra områden och andra kommuner som valt skola i Boo. Efterfrågenettet av skolplatser i Boo är cirka 20 procent lägre jämfört med befolkningen i området. Om den trenden håller i sig så bedöms inte fler skolplatser behövas skapas i området under planperioden.

4.2. Sicklaön

Antalet 13–15-åringar beräknas öka med cirka 780 elever fram till år 2040. Det motsvarar en ökning om 57 procent fram till och med år 2040. Förra året prognostiserades motsvarande ökning till 77 procent. Det är på västra Sicklaön som ökningen beräknas ske då elevantalet på östra Sicklaön beräknas bli relativt oförändrat.

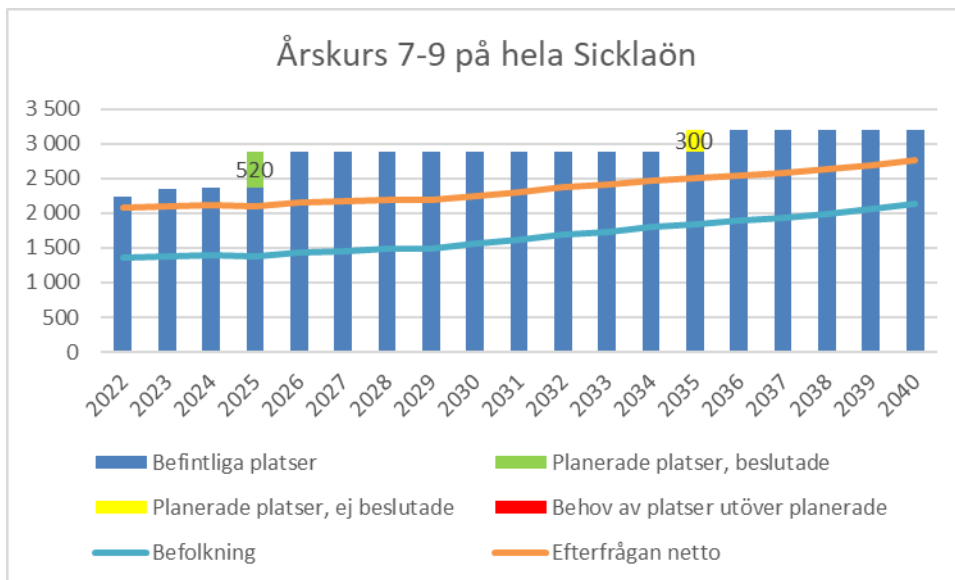

Många elever från övriga kommunalar i Nacka väljer skolor på framför allt västra Sicklaön. Av de elever som går på Sicklaön kommer drygt 40 procent från övriga kommunalar eller andra kommuner. Därför finns och behövs ett överskott när antalet platser ställs mot antalet 13–15-åringar som är bosatta i området. Omkring 87 procent av eleverna som är bosatta i området väjer skolor belägna på Sickahalvön. Till det är det omkring 900 elever som kommer från

andra kommundelar eller andra kommuner. Det gör att efterfrågenettet är väsentligt högre jämfört med befolkningen i kommundelen, se diagram nedan.

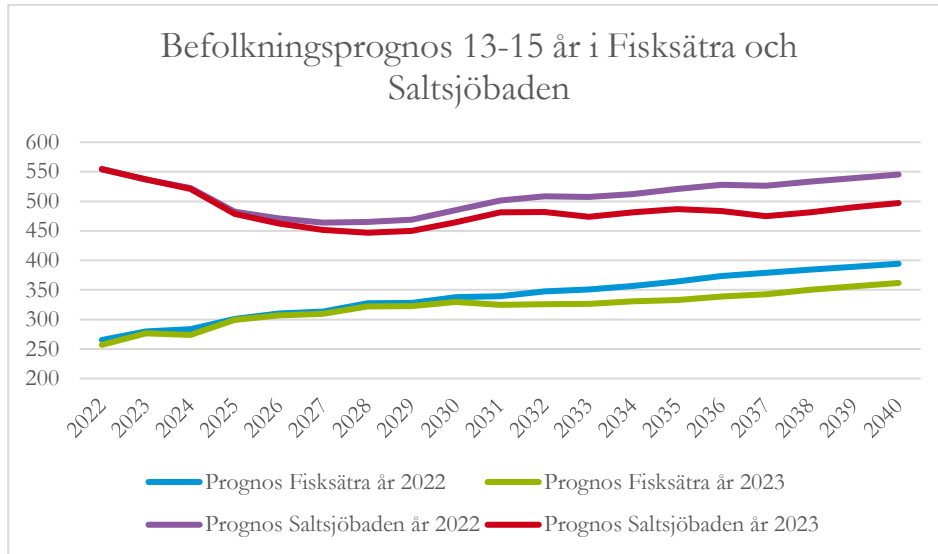
Efterfrågan på befintliga och planerade skolplatser på Sicklaön som helhet bedöms vara tillgodosedd under planperioden och från år 2026 kommer det att uppstå ett överutbud med omkring 500 platser. Orsaken är tillskottet av platser på Ektorps skola samt Sickla skola där högstadium kommer att öppnas när skolorna står klara. Omkring år 2031 planeras det för att skapa 300 fler platser i centrala Nacka men det finns ännu inget beslut om det.

Söktrycket är mycket högt på skolorna i västra området och det kommer att öka i takt med att befolkningen väntas öka där. Det överutbud som beräknas finnas under planperioden berör främst skolor belägna på östra Sicklaön där söktrycket idag är lågt. Då befolkningen inte väntas öka i östra Sicklaön så riskerar överutbudet att kvarstå.

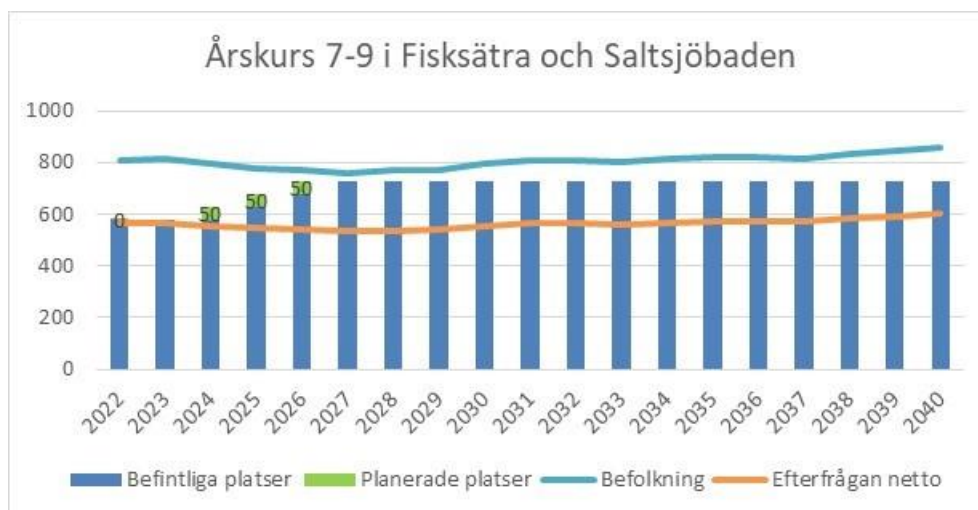

4.3. Fisksätra och Saltsjöbaden

Antalet elever i åldersgruppen beräknas minska med 50 i Saltsjöbaden och i Fisksätra väntas antalet öka successivt med drygt 100 elever fram till år 2040. Minskningen av elevantalet i Saltsjöbaden väntas ske inom de närmsta 4 åren. Förra året prognostiserades en ökning i kommundelen med totalt 130 elever för planperioden men årets prognos pekar mot att det endast blir cirka 50 fler elever i kommundelen fram till år 2040.

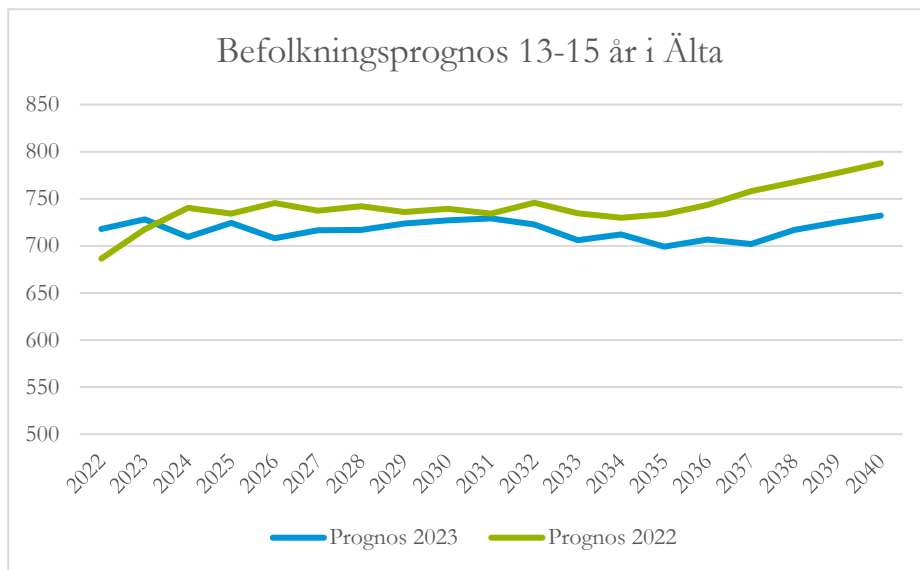

Av åldersgruppen går idag cirka 60 procent i skola i Saltsjöbaden. Resterande 40 procent går i skolor belägna utanför kommundelen. I Fisksätra finns det idag ingen skola som bedriver verksamhet för årskurs 7-9 men Viktor Rydbergs skola i Fisksätra planerar att erbjuda årskurserna 7-9 inom något år. Trots ökningen av antalet skolplatser så finns ett underskott i kommundelen i relation till befolkningen. I det senaste skolvalet i våras fick nästan 100 procent av kommundelens måsteväjare i årskurs 7 plats på sitt förstahandsval. Det indikerar att antal platser i kommundelen nästan är i balans i relation till efterfrågan. Då Viktor Rydbergs skola öppnar upp för årskurs 7-9 bedöms efterfrågan av platser bli tillgodosett i området för kommande planperiod.

4.4. Älta

I förra årets prognos pekade befolkningsprognosen mot att antalet elever i åldersgruppen skulle öka med 100 elever till och med år 2040. Årets prognos pekar dock mot att elevantalet väntas bli relativt oförändrat under planperioden.

I Älta finns det skolplatser till de som önskar men med liten marginal. Av Ältaleverna har cirka 55 procent valt Stavsborgsskolan i Älta och resterande 45 procent valt skolor utanför Älta de senaste två läsåren. Utbudet av platser kommer att öka då nya Stavsborgsskolan tas i bruk till hösten 2023.

Stavsborgsskolan kommer att få fler platser i de nya moderna lokalerna och söktrycket bedöms öka jämfört med tidigare år då skolan var lokaliserad i tillfälliga paviljonger. En viss andel elever boende i Älta kommer sannolikt ändå att söka sig till andra skolor så de platser som skapas i nya Stavsborgsskolan bedöms räcka för kommande planperiod.

I diagrammet nedan visar den orangea linjen att efterfrågan netto är 60 procent av befolkningen över tid. Sannolikt kommer efterfrågan dock öka under kommande år. Hur utvecklingen kommer att se ut följs upp åren framöver.

